

dr hab. n. med. Tomasz Irzyniec^{1,2}dr hab. n. med. Waclaw Jeż³dr n. med. Mariola Dorecka⁴prof. dr hab. n. med. Wanda Romaniuk⁴¹ Zakład Promocji Zdrowia i Pielęgniarstwa Środowiskowego Śląskiego UM w Katowicach

kierownik: dr hab. n. med. Tomasz Irzyniec

² Oddział Nefrologii ze Stacją Dializ Szpitala MSWiA w Katowicach

kierownik: dr hab. n. med. Tomasz Irzyniec

³ Poradnia dla Kobiet z ZT Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Bytomiu

kierownik: dr hab. n. med. Waclaw Jeż

⁴ Katedra i Oddział Kliniczny Chorób Oczu Śląskiego UM w Katowicach

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu

kierownik: prof. dr hab. n. med. Wanda Romaniuk

WYBRANE ASPEKTY OKULISTYCZNE U KOBIET Z ZESPOŁEM TURNERA

SELECTED OPHTHALMOLOGICAL ASPECTS OF WOMEN WITH TURNER'S SYNDROME

Słowa kluczowe

Zespół Turnera, nadwzroczność, krótkowzroczność, astygmatyzm, fałd nakątny, opadanie powiek, zez, spozstrzeganie barw.

Key words

Turner syndrome, hyperopia, myopia, astigmatism, semilunar fold, ptosis, strabismus, color perception.

Streszczenie

Wstęp: Zespół Turnera (ZT) jest schorzeniem uwarunkowanym genetycznie, spowodowanym częściowym lub całkowitym brakiem chromosomu X. Występuje u jednej na 2130 osób płci żeńskiej. Rozpoznaje się go na podstawie szeregu objawów klinicznych, jednak podstawą jego identyfikacji są badania genetyczne. Oprócz dysgenезji gonad i niedoboru wzrostu u kobiet z ZT występują liczne drobne wady w budowie ciała i narządów. Dotyczą one także narządu wzroku i aparatu ochronnego gałki ocznej. Celem pracy jest analiza typu i częstości występowania wad i zmian patologicznych w obrębie narządu wzroku i aparatu ochronnego gałki ocznej u kobiet z zespołem Turnera.

Materialy i metody: 176 kobiet z ZT w wieku od 18 do 53 lat, przy średniej arytmetycznej 25 lat, przebadano i leczono w okresie od 1 marca 1995 r. do 10 grudnia 2002 r. w Poradni dla Kobiet z zespołem Turnera w Bytomiu. Pacjentki były również konsultowane w Katedrze i Oddziale Klinicznym Chorób Oczu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach i w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu. Przeprowadzono podmiotowe badanie kliniczne wraz z analizą dokumentacji medycznej z okresu przed przybyciem do poradni. Pacjentki te były następnie badane przedmiotowo w zakresie istnienia cech występujących w ZT: wad wzroku, fałdu nakątnego, opadania powiek, zaburzeń widzenia barw oraz innych problemów okulistycznych.

Wyniki: Stwierdzono: zez u 16%, nadwzroczność u 18%, krótkowzroczność u 17%, astygmatyzm u 11%, oczopląs u 2%, zaburzenia widzenia barw u 1% kobiet. Inne zmiany były sporadyczne. Obecność fałdu nakątnego stwierdzono u 33%, a opadanie powiek u 43% osób z ZT. U 42% pacjentek z ZT nie znaleziono żadnych odchyień od normy.

Wnioski: Licznie występujące patologie w narządzie wzroku u pacjentek z zespołem Turnera wskazują na konieczność obserwacji, diagnostyki i leczenia okulistycznego.

Summary

Background: Turner's syndrome (TS) is genetically conditioned disease, caused by partial or complete lack of X chromosome. Turner's syndrome could be diagnosed in one out of 2130 females. It is diagnosed on a base of different clinical symptoms, however identified through genetic examinations. Except gonadal dysgenesis and growth deficiency appear many abnormalities in body and organs build. It concern also eye and ocular adnexa. The aim of this work is analysis of type and occurrence of defects and pathological changes in the eye and ocular adnexa of women with Turner's syndrome.

Materials and methods: 176 women with Turner's syndrome aged from 18 to 53 years (on the average 25 years) were examined and treated in Outpatient Clinic for Women with Turner's syndrome from 01.03.1995 to 10.12.2002 in Bytom. These patients were additionally examined in Clinical Department of Ophthalmology Medical University of Silesia in Sosnowiec. Patients were examined to evaluate some clinical symptoms in Turner's syndrome such as: refractive errors, semilunar fold, ptosis, colour deficiency in the examined group and other ophthalmological pathologies.

Results: Among all group women with Turner's syndrome: strabismus in 16%, hypermetropia in 18%, myopia in 17%, astigmatism in 11%, nystagmus in 2%, and colour deficiency in 1% were observed. Another ocular pathologies were observed rarely. Semilunar fold in 33%, ptosis in 43% women with Turner's syndrome were noticed. In 42% patients none of ocular pathologies were observed.

Conclusions: Many ocular pathologies, which are observed in Turner's syndrome, require ophthalmological diagnosis, observation and treatment.